

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Udvarhelymegyei Gazdasági Egyesület
hivatalos közlönye

Előfizetési árak: egész évre 8 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanítóknak egész évre 6 korona

Feladványokért: Becsek Aladár.

Udvarhelyvármegyei Jegyzői Egylet
hivatalos közlönye

Nyitlert sora 50 f. Megjelen hetenként 6-8 oldalon vasárnap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Iparos egyletünk hivatása.

Székelyudvarhely, július 27.

Az egyes társadalmi osztályok nem mindig éltek egymás mellett összeműködő, békés egyetértésben. Sőt volt idő, nem is nagyon régen, mikor maguk az egyes társadalmi osztályok kebelében is valóságos irtó hadjáratok fegyvercsatlogása zajlott. Így például — iparosok egyletéről lévén szó — általánosan ismeretesek azok az elkeseredett küzdelmek, melyeket a különböző szakmájú czéhek egymás ellen sokszor egészen a végső kimerülésig folytattak. Azonban, hála a fejlődésnek, azok az idők ma már elmúltak és — mint a legutóbbi mult napokban is: a Polgári-egylet választó közgyűlésében — az osztályok közötti legbékésebb, leginkább fejlesztő hatású egyetértés kétségtelen jelenségeit örvendezve észlelhetjük.

A különböző társadalmi osztályok között ma már a leghatározottabban felismerhető az a törekvés, mely őket az egymás kölcsönös megbecsülésének és megértésének célja felé irányítja. Mindenfelé felismerték, hogy a társadalomban minden foglalkozási ágának, osztálynak meg van a maga hasznos helye, jelentősége. A társadalmi életet kezdik úgy tekinteni, mint egy bonyolult szerkezetű hatalmas gépezetet, a melynek a legkisebb részében is pontosan és összeilleszkedve kell együttműködni. Éppen ezért ennek a gépezetnek a legkisebb részét sem szabad lekicsinylenünk. Tudnunk kell ugyanis, hogy, ha bár csak egy ilyen kis rész is hibás, vagy éppen az együtt működésből hosszabb időre kiesik, az egész gépezet járása kétségessé válik, megáll.

Középiszkolánk egy éve.

Székelyudvarhely, erre hivatott intézményeinek számát tekintve, kétségtelenül kulturális város. Sőt, ha figyelmre méltatjuk azt a kedvező arányt, mely, nagyságát, lakosságát iskoláinak számához viszonyítva, fennáll, feltétlenül el kell ismernünk, hogy e tekintetben Magyarországon az első helyek egyike illeti meg. Eldönthetik jobbra vagy balra azt az utóbbi időben különösen sokat vitatott — több más szempontból is meglehetősen fontosaságú — kérdést, hogy a középiszkolák népessége a városok lakosságának népszámlálási eredményébe betudandó-e vagy sem, s (ez alapon városunk lakossága is a 10.000 lélekszámot eléri-e) az minden esetre bizonyos tény, hogy iskoláink, s ezek közt különösen bárom középiszkolánk, az ő hétszáz tanuló felül járó átlagos létszámukkal, városunknak, városunk fejlődésének elsőrendű fontosaságú alkotó elemei. E megállapítás igazságát újabbban más oldalról: külsőségekben is nyilvánvalóan szemlélteti a róm. kath. főgimnáziumnak a mult évben elkészült impozáns és díszes épülete, mely egyuttal a városnak is egyik messziről szembevetendő ékessége. És éppen ezért, a fent elmondottak igazságáról meggyőződve, úgy gondoljuk, hogy e kérdésről foglalkozván, a várost és egyuttal az egész vármegyét is lényegében mélyen érdeklő kérdéssel foglalkozunk. E foglalkozást és a tudat pedig határozottan kötelességünk is teszi.

Az elmúlt év kétségtelenül a róm. kath. főgimnáziumra nézve volt a legnagyobb fontosaság. Ez időn belül gazdagodott ugyanis az intézet körülbelül félmillió koronába került díszes új épületeivel. Az iskola értesítője is jó nagy részt szentel e nevezetes ese-

De viszont a költsönös együttműködés zavartalanosága csodával határos eredményeket képes létrehozni és állandóvá biztosítani. Mely erőtleneek és gyöngék vagyunk az élet forgatagában külön-külön, oly bámulatra méltó ellentétállást tudunk szövetkezés után a legrombolóbb hajlandóságu viharokkal szemben is kifejteni.

Ezen, a szövetkezésben rejlő hatalmas teremtő erő felismerésén alapul a legtöbb modern államszövetség, ezen, a különböző helyeken — különösen Északamerikában — keletkezett hatalmas ujkori kereskedelmi és ipari vállalatok, trösztök, kartellek létrejötte. Egy-egy ilyen, a szövetkezés alapján hatalmasra fejlődött kereskedelmi vállalat ma milliók sorsa fölött uralkodik, országok gazdasági fejlődését béníthatja meg végzeteszerűen, vagy segítheti a tökéletesedés még el nem ért magaslataira.

De amily óriási eredményeket tudnak az emberi egyesülésnek e gigászi szövödményei létrehozni, kicsinységük arányához képest éppen oly üdvös és fejlesztő hatásuk lehetnek a szerényebb méretű egyesülések is. Éppen ennek tudatában szemlélni örvendezve minden ilyen irányú újabb egyesülési törekvést. A magyar politikai élet mezején újabbban úgy is annyi széthúzó, egymás ellen keserű ellenszennvel törő törekvés kezd ismételtelen mutatkozni, érvényesülést keresni. Jól esik ilyenkor szemünket egy-egy olyan pont felé fordítanunk, ahol ezek az ellenséges törekvések szünetelnek — vagy talán föl sem támadva — az emberek egy-egy nagyszámú, intelligens csoportját láthatjuk együtt békés, a társadalmi állásuk, vagy politikai nézetek különbözősége által fel nem tagozódott

ménynek. A *Dobos Ferenc* dr. által irt ismertetés, részletesen beszámol az új gimnázium építésének előzményeivel. Leírja, hogy miképpen vált szükségessé, annak szükségessége, czélszerűtlensége miatt, az alig 18 évvel ezelőtt épült gimnáziumnak egy újabb, sokkal díszesebb és modernebb épülettel való pótlása. E pontnál nagy méltánylással említi különösen gróf *Mikes János* főesperes-plebános nevét, a ki e szükségességet legelőször és legintenzívebben átlátva, csüggedetlen kitartással kezdett bszkolgkodni az építkezés költségeinek előteremtése érdekében, majd ugyanó volt az, a ki amár a létesülés folyamatában levő építkezés és berendezkedés iránt a legélénkebb és legkitartóbb figyelmet tanusította. Az értesítőnek ez elismerő sorraival egyértelműen: mi viszont megállapíthatjuk azt, hogy gróf *Mikes János*nak e téren szerzett érdemei a köztudatban is élénken helyet foglalnak és éppen ezek miatt elismeréssel van eltelve iránta a városnak egész intelligens, a közművelődésért és a város széplülséért lelkesedő lakossága.

Az 1910. évi szeptember hó 12-ik napján megnyitott iskolai év már a *Király és Spáda* kolozsvári építkezési vállalkozók által elkészített díszes új épületben folyt le. A fényesen sikerült felszentelési ünnepély azonban, gróf *Majláth Gusztáv* püspök nagy-mérvű más elfoglaltsága miatt, csak november hó 20-ik napjára volt kitűzhető. Az ünnepély valóban a tanúgy, a kultúra ünnepe volt. Megjelentek azon a kormány, a status megbízott képviselői, a város, sőt a vármegye nagy részének értelmisége és a testvérintézetek kiküldöttjei is. Az ünnepély a *Pál István* apát-kanonok által, fényes ségedlet mellett mondott misével kezdődött meg, majd a díszteremmel átalakított tornacsarnokban folytatódott. Itt több emelkedett

egyesülésben. A mi szemünkben — és pedig különösen éppen legutolsó tisztviselő választó közgyűlése után — ilyennek tűnik fel a székelyudvarhelyi Polgári-egylet is. Az egyleti élet keretén belül helyet foglalnak itt a legkülönbözőbb politikai meggyőződésű és társadalmi állású egyének. Köztük nem egy éppen a maga politikai meggyőződésének, vagy társadalmi állásának legkidomborodóbb egyéniségű, jellegzetes képviselője. És e természetüknél, sorsuknál fogva oly különböző eredendő meggyőződéssel, hajlandósággal felruházott tagok, egyesületük elnöki székébe maguk közül — egyhangú választással — megválasztották azt, aki már helyzeténél fogva is a maga meggyőződésének legjellegzetesebb és leginkább agitációs szerepre rendeltetett harcosa, e város ellenzéki képviselőjét. Mellette a tisztai karban helyet foglalnak az egylet legkülönbözőbb társadalmi helyzetű és legellen-tetesebb politikai meggyőződésű tagjai.

Mind ezekből jól esik azt a következtetést levonnunk, hogy a Polgári-egyletet eddigi működésénél — és így e választásnál sem — vezette politikai elfoglaltság. És ez helyesen is van így! Mert amilyen óriási értékű erőforrások rejlik az egyesülésben, ugyanakkora, vagy talán még nagyobb kár és pusztulás származik az egy-mást gyöngítő erők széthúzó törekvéseiből. Ilyen cél pedig az Iparos-egyletet sem kecsegtetheti. Ezt maga számára hivatásul nem tekintheti.

Ez egyesületnek — mint általában minden hasonló jellegű társadalmi egyesületnek — hivatásul azt kell tekintenie, hogy minden széthúzást teremtő politikai és társadalmi irányzat kérelmetlen száműzésével, tagjai számára a

szellemű beszéd hangzott el. *Pál István* statusrefereus, gróf *Mikes János*, mint az építő bizottság elnöke, gróf *Haller János* főispán, mint a kormány képviselője, gróf *László István* a status alelnöke és végül *Tamas Albert* igazgató járultak egy-egy eszmékben gazdag és lendületes beszédben a szép és jelentős ünnepégy emlékeztetéssel tételéhez. Ezenkívül gazdag műsorral, külön felavató ünnepély is volt.

Az így fényes előjelek mellett megkezdett iskolai év elején, az intézetbe összesen 298 rendes és 7 magántanuló iratkozott be, a kik közül az év végén 282 rendes és 4 magántanuló tett osztályvizagálót. A VIII. osztályos tanulók osztályvizagálata május hó 8 és 9 napjain, a többi osztályok vizagálatai június hó 16—17 és 19—24. napjain folytak le. Az érettségi írásbeli vizagálót május hó 16, 17 és 18 napjain tartattak meg. Ezekhez június hó 6, 7 és 8. napjain a szóbeli érettségi vizgák járultak, melyeknek végső eredménye 3 jeles, 12 jó és 9 egyszerű érettségi bizonyítvány lett. Javító vizgálatra 5, ismétlő vizgálatra 1 tanuló utasítottak.

Az általános tanulmányi eredményt tekintve: minden tárgyból jeles volt 12, minden tárgyból jó 50, minden tárgyból elégséges 170 tanuló. Egy tárgyból elégtelen pedig 20, két vagy több tárgyból elégtelen összesen: 36.

A tanári karban az év folyamán a következő változások fordultak elő: *Szabó Ferenc* okleveles tornatanító ideiglenes tornatanítóvá nevezték ki. *Embery Árpád*ot január hó végéig tartott szabadsága alatt mint kisegítő tanár *Kályáni Ferenc* helyettesítette. *Jancsó Bélát*, *Jaklovssky Dénest* és *Szász Józsefet* pedig rendes tanárokká nevezték ki.

*Embery Árpád*ot 25 éves tanári jubileuma alkál-

békés polgári munka és művelődés otthonát teremtes meg. Falain belül nemcsak a politikai torzalkodások és társadalmi különbözőségek által szított gyűlölködést nem szabad megtűrnie, hanem, ezzel ellenkezően, éppen arra kell törekednie, hogy amennyiben künn az élet különböző küzdőterein esetleg ily ellentétek elkerülhetetleneknek bizonyulnának is, azokat a maga falainak politikától mentes levegőjében a polgári együttműködés jótékony és teremtő harmóniájába oldja fel, a kölcsönös megértés nemes fémévé olvassza össze.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a székelyudvarhelyi Polgári-egylet most éppen e célhoz vezető, helyes uton van. Ezuttal nincs is számára más kívánságunk: haladjon ezen a megkezdett jó uton tovább! A politikai tülekedések gyakran fűlsértő zaját falai közül a legéberebb óvatossággal kirekesztve, magát önző érdekek eszközül felhasználhatni nem engedve, nyújtson továbbra is védelmet az önművelődés, a haladás csöndben dolgozó munkásainak. E békés megközelíthetlenségében fog rejteni ereje és további gyarapodásának minden feltétele. Amíg megmarad ez álláspontja mellett, sokan és szívesen fognak falai között ezután is megjelenni. A magyarság élélenek terméköldjét ugyis évek óta ádáz és áldatlan politikai küzdelmek vihara dulja. Ki tudja mit hoz még magával a jövő? A romok és sebesültek szomorú látványától elfordulva, szemünknek mindig jól fog esni, ha legalább egy-egy ilyen kis béke-oázison megpihenhet!

— a — 6.

Adóhivatal Oklándon. Alig egy kis idővel lapzárás előtt — de azért semmivel sem kevesebb örömmel — értesülünk, hogy az oklándi kir. adóhivatal ügye, hosszas vajadás után, végre a megvalósulás utolsó állomásához érkezett. Lukács László pénzügyminiszter ugyanis legutóbb úgy intézkedett, hogy az adóhivatal felállításának költségei már az 1912. évi költségvetésben fölvetésnek. Ezzel tehát egy egész nagy járásnak, egy nagy népességű vidéknek régi óhajta és egyuttal jogos igénye nyer méltányos kielégítést. Vármegyénk nagybolyosú tevékeny főispánját Gróf Haller János és mellette még különösen Heltai Ferenczet, a kerület képviselőjét, mindenesetre a hálának és elismerésnek teljessége illeti meg, hogy a viszonyokat az illetékes helyen alaposan megismertetve, befolyásuk felhasználásával az adóhivatal létesülését kieszközölték.

mával szép és bensőséges ünnepek keretében, tanári kar és ifjuság tiszteletének és szeretetének számos jelében részvételre.

A kirándulási egyesület Jancsó Béla és Szabó Ferencz tanárok vezetése mellett Parajd és Szováta vidékét tekintette meg. Az ifjusági önképzőkör vezetője Burger Arthur tanár, ifjusági elnöke pedig Bodó Elek VIII. o. tanuló volt.

A jövő tanévre a beiratások szeptember 1, 2 és 4. napjain fognak megtartatni. Az év megnyitása szeptember 5. napján lesz. A fűvelő intézetbe (internátusba) az alapítványosokon kívül még 115 tanulót fognak fölvenni.

A m. kir. áll. főreáliskolába 141 rendezés és 3 magántanulót vettek föl, vagyis összesen 11-el többet, mint a megelőző tanévben. Az évről vizsgálatok június hó 16—24 napjain folytak le, a VIII. osztályt végzett tanulókat pedig május 15-ik napján.

Az érettségi írásbeli vizsgálatok május 17, 18 és 19. napjain voltak. A szóbeli vizsgálatokat pedig — Kuncz Elek tankerületi főigazgató elnöke alatt — június 10-ik napján folytatták le. Ezek befejezése után 1 jeles, 2 jól és 7 elégségesen érett tanulót nyert érettségi bizonyítványt.

Az egész intézet tanulmányi eredménye pedig a következő volt: minden tárgyból jeles 9 (7%), minden tárgyból legalább jó 15 (11%), minden tárgyból legalább elégséges 67 (54%), egy tárgyból elégtelen 15 (11%), két vagy több tárgyból elégtelen összesen 23 (17%) tanuló. A vizsgálatot tett tanulók közül székelyudvarhelyi volt 36, udvarhelyvármegyei 17, más vármegyei 76, külföldi 1. Anyanyelvre nézve: 104 magyar, 22 német, 2 oláh és 1 olasz.

A tanári testületben előfordult nevezetesebb változások: Dóssa Jakab rendezés tanárt sájt kérésére a szegedi áll. főreáliskolához helyezték át. Helyére mint helyettes tanárt Pál Gyula okl. tanárje-

KRÓNIKÁS JEGYZETEK.

Székelyudvarhely, jul. 29.

Nyári politika.

Ezen az ideai nyáron a magyar országgyűlés képviselőházából szokatlan élénkség, heves hadi lármája hallatszik ki. Eddig ugyanis az volt az állandósult szokás, hogy rendszeresen a rekkenő meleg föllépte előtt, a képviselő urak hosszabb szabadságot kaptak és — bár nem is mindig alapos jogcímen — a jól végzett munka derűs öntudatával ilyenkor nyugodtan szétmehtettek a szélrózsa minden irányába, ki fürdőhelyre, ki haza falusi birtokaira, vagy egyéb szórakozást keressék bábóvá.

Most azonban a pihenést sóvárgó ellankadt idegeknek napról-napra újabb közdelmek fáradalmaitól kell kimerülniök. A tüzelő hőség által okozott kellemetlenségeket kedélyes vízi kirándulásokkal, fürdőzésekkel enyhítve, két konok hadsereg néz egymással keményen farkasszemet. Egyelőre csak az idő jól-rosszul való kibuzása a fő. A szabadságolás és az ezzel kapcsolatosan előterjesztett névszerűti szavazás iránti kérésekkel az ülések idejét napokon keresztül el lehet tölteni. Ez sem enged, az se hagyja.

Olykor-olykor azonban mind a két hadállásból el-elsütnek egy óregágyut. Egyszer Apponyi Albert, máskor Andrassy Gyula, majd Tisza István mondanak el egy államférfiúi képességeik legjavával megterhelt, szónoki kiválóságuk legzajosabb virágaival felékesített hatalmas beszédet. A szavakból kiáradó hev azonban csak, a már addig is együttérző kebleket hevíti át, az érvek tömege csak az ugyanegy pártban ülőkre gyakorol meggyőző hatást. Az ellentábor azonban továbbra is fagyos eltökéltséggel marad meg sánczai közt, legfőképpen csak a guany nyi lait röpi át néha-néha. Így a sok fáradságos buzgalkodással elpazarolt erőmennyiség meddő marad. És bizonyára így meddőségbe fojtódik még ezután is rengeteg harci készültség és vezéri taktika. A két dulakodó tábor nyomát pedig csak keményre taposott természetlen föld, törött száru kalászkok, magvakat sárba hullatott reményeségek fogják jelezni. Éppen úgy, mint nyári jégverés után a szántóföldek helyét.

Nyári felhők után azonban — ha már legalább azok megszakadva, bőségüket a földre zudították — rendszeren hamar kiderül az ég. Szép hosszú ósz meg sok elvesztettnek hitt reményeséget helyre pótolhat. Vajjon ez a sok politikai feszültség még idejében feloldódik-e, s magyar ószunk nem a sivár reménytelenség és kétségbeesés hervasztó, ködös óze lesz-e?

lőltet alkalmazták. Dénes Ferencz, Friedländer Jakab és Szabados Gyula helyettes tanárokat pedig a miniszter rendezés tanárokká nevezte ki. Az ifjusági önképzőkör Szabó Dezso rendezés tanár vezetése alatt működött. Tanulmányi kirándulást az év folyamán Segesvárra rendeztek.

A jövő tanévre vonatkozó beiratkozások szeptember hó 1, 2 és 4 napjain történnek. Az internátus a jövő évben is fenn fog állani.

A református kollegium értesítőjének első lapjai a báró Bánffy Dezso volt miniszterelnök, egyetemes konventi elnök haláláról való kegyeletos megemlékezésnek vannak szentelve. Ezután Haiss F. Rezső és dr. Kósa János rendezés tanárok rövidre fogott, de több érdekes és eredeti szempontot nyújtó székfoglaló értekezései következnek. Ugyanitt olvasható Szabó András tanár és helyettes igazgatónak a székfoglalás alkalmával elmondott leudületes üdvözlő beszéde is.

A kollegiumba az év elején 306 tanuló iratkozott be, akik közül 295 tett vizsgálatot. A nyilvános vizsgálatokat, a megkezdett építkezések miatt, a rendezésnél valamivel korábbi időre: május hó 31 és június hó 1—3 napjaira tűzte ki ez évben az igazgatóság. E vizsgálatok az iskolai évet a következő eredménnyel zárták be: minden tárgyból jeles volt 29 (10%), minden tárgyból legalább jó 50 (17%), minden tárgyból legalább elégséges 159 (56%), egy vagy több tárgyból elégtelen 57 (19%) tanuló.

A június hó 21—24 napjain szóbelileg is befejeződött érettségi vizsgálatok eredményeképpen 12 tanulót nyert jeles, 5 jól és 10 egyszerű minősítéssel érettségi bizonyítványt, 3 tanuló pedig javító vizsgálatra utasított. A vizsgálatot tett tanulók összes számából 79 volt székelyudvarhelyi 97 udvarhelyvármegyei, 117 más vármegyei és 3 külföldi. Anyanyelv tekintetében volt: 271 magyar, 14 német és

Székelyudvarhely város legégetőbb kérdései.

— A polgármester jelentése —

Székelyudvarhely r. t. város képviselőtestületének f. évi július hó 24-ik napján megtartott rendezés közgyűlésének *Gothárd János* polgármester a közgyűlés megnyitása alkalmával, a város több nagypontosságú ügyéről érdekes közléseket tett. Minthogy a közlések Székelyudvarhely városnak általában legégetőbb, legnagyobb jelentőségű, de egyezsmint régóta is vajdó kérdéseire vonatkoznak, s ezek jelenlegi állását világos tömörséggel ismertetik, úgy gondoljuk, hogy azok hírlapi közzé tétele is általános érdeklődésre számíthat. Ezért a polgármester bejelentését az alábbiakban közreszadjuk:

Tekintetes képv. testületi közgyűlés!

Most, a midőn a város mult 1910. évi zárszámadásai a képv. testület elbírálása elé vannak terjesztve, kötelességemnek tartom a város közgazdasága és terve veti fejlesztesése érdekében tett munkálkodásainkról az alábbiakban számolni be:

A mint a mult év november hó 14-én megtartott ózi rendezés közgyűlés alkalmával tett jelentésem rendén is jelenzem és ismertetem, a helybeli kir. törvényszéki épületek kicserélése tárgyában már ez előtt négy évvel megkezdett — a mult év elején azonban az igazságügyi kormány által beszüntetett — tárgyalások fonala Gróf Haller János vármegyénk érdemes főispánja kezdeményezése folytán újból felvételre a mult évi szeptember hó első napjaiban ömeltóság elnöke alatt megtartott népes értekezlet megállapodásához képest a város képv. testülete szeptember hó 14-én 111. sz. a. kelt határozatával kimondotta, hogy az eddigi tárgyalások rendezés a nagyméltóságú m. kir. igazságügyi miniszter ut által kijelölt területet a megtárgyalt alakban és tér — nagyságban a kir. törvényszék és fogház céljaira átegedi és ezen tulajdon joggal átengedett területet a magy. kir. állam kincstártól cserébe átveszi a kir. törvényszék. járásbírószék, kir. ügyészség és fogház céljaira eddig használt három épületet belső telket.

Ezen cseré pótállásoképp azonban köteles Székelyudvarhely város 40,000 koronát 10 évi egyenlő, egyenként 4000 koronát kitevő részletben minden év január hó elsőjén minden kamattól mentesen a m. kir. állam kincstárnak megfizetni.

Ezen határozat alapján szerkesztett feliratot főispán ur ömeltósága vezetésével mellett Dr. Valenteik Ferencz, Dr. Heltai Ferencz, Gróf Haller József orsz. gyűlési képviselők, Dr. Sebesi János alispán, Gothárd János polgármester, Mikecs János gróf, Soó Gáspár, Becsek Aladár, Hlatky Miklós, Szombatfalvi

10 oláh

A tanárok közül *Bakóczy Károly*, *Szabó Árpád*, *Z. Sebesi József* és *Gönczi Lajos* igazgató betegeskedésük miatt az évfolyamán hosszabb szabadságidőt voltak kénytelenek igénybe venni. Az előjáróság *Székely Zoltán* tanárjelöltet internatusi felügyelőnek és egyuttal konviktusi gazdának birta meg. A másik felügyelői állásra pedig — miután pályázó nem jelentkezett — *Z. Sebesi Józsefet* alkalmazták. A zene-tanítást intézőképpen *Rák Károly* végezte.

Az órázat tanulói, az év folyamán Dékán Sámuel, *Z. Sebesi József* és *Rák Károly* vezetésével Vizakna, Nagyazeben, a Vereatoronyi-szoros vidékére és Brassóba rándultak ki. Az ifjusági önképzőkör vezetője *Nagy Elemér* tanár, ifjusági elnöke, *Nagy István VIII. o. tanuló* volt.

A következő iskolai évre szeptember 1, 2 és 4—5. napjain lehet beiratkozni. Végül örömmel kell megemlítenünk a kollegium építkezési ügyét, mely sok évi halogatás után végre a megvalósulás útjára tért. A 389.390 kor. 55 fill. összegre rugó költségtérítést a miniszter az év folyamán jóváhagyta. Az ujonnan kiirt és ezuttal országos pályázat is kedvező eredményt termelt. A vállalkozókkal megkötött szerződés értelmében, az új épület 1912. évi június hó 30-ik napjáig el fog készülni.

Jóleső örömmel vesszük tudomásul mindezeket, mint oly jelenségeket, melyek a város újabb széplésének és az általános művelődés fejlődésének biztositókat kínálnak számunkra. Egyuttal várjuk is, hogy az új épület csakugyan minél hamarabb elkészülve, az új gimnázium épületéhez hasonlóan, méltó díszben, sok száz éven át szolgáljon, a fokozott előhaladás és tudományos buzgalkodás czéljára, nemes hivatású csarnokkául!

(T. L.)

Lajos, Dr. Pál Ernő, Simó Máttyás, Szabeni Antal és Szalos Dénes képv. testületi tagokból alakított község juttatta igazságügyminiszter ur öngyméltósága kezébe.

Igazságügyminiszter ur öngyméltósága azonban ezen felirattal kezébe juttatott ajánlatunkat csak úgy volt hajlandó elfogadni, ha a város a szóban levő csere-vásár pótlásaképp nom 40,000 koronát, hanem 100,000 koronát fizet a magy. kir. állami kincstárnak, még pedig egy összegben az épületek átvétele alkalmával.

Szekelyudvarhely város képv. testülete ezen a városra nézve megtehető sulyos feltételt is elfogadta s folyó év január hó 21-én tartott rendkívüli közgyűlésében 2. sz. alatt hozott s már jogerős határozatával kimondotta, hogy az igazságügyi kormány által a törvényszéki épületek csere pótlásaképp kikötött 100,000 koronát egy összegben az épületek átadása illetve átvétele alkalmával fizeti meg.

Az így lejárt tárgyalások eredményéhez képest kiállított szerződés jelenleg elfogadás végett a képv. testület előtt áll.

Szekelyudvarhely város képv. testülete a város kútvizainak még az 1907. évben történt vegyvizsgálata következtében 137—908. sz. a. hozott határozatával vízvezeték és csatornázás létesítését mondotta ki s egyszersmind a m. kir. országos vízépítési igazgatóság által a próba furások költségei fedezésére kért 6000 koronát meg is szavazta.

A próba furások az országos vízépítési igazgatóság szakközlegének vezetése mellett kezdetüket vették 1909. év április hó 21-én és befejezést nyertek július hó 24-én; miután ezen próba furások eredményre nem vezettek, az újabb vizkutatás f. év január 17-én vette kezdetét és befejezést nyert márczius 8-án. Ezen idő alatt 35 próba furás eszközöltetett. Az országos vízépítési igazgatóság 175—909. számú értesítése szerint a próba furások eredménnyel végződven az első próbákat létesítésére vonatkozó tervek és költségvetést meg is küldötte. A város képv. testülete idei 79. sz. a. hozott határozatával az első próbákat elkészítését ki is mondotta s egyben a város tanácsát utasította, hogy az arra vonatkozó árlejtést töltsék ki, tartassák meg s az eredményt jelentse be. Sajnálatosul azonban konstatálom, hogy a próbákat elkészítésére vonatkozó árlejtés vállalkozó hiányában eredményre nem vezetett s így a tanács Csah Ágoston segesvári vízmeztart volt kénytelen ajánlat tételre felhívni.

Cseh Ágoston ajánlatát meg is tette s az jelenleg elfogadás végett szintén a képv. testület előtt áll.

Városunknak elsőrendű érdekét képezte mindég, hogy a városunkban elhelyezett katonaság létszámának szaporítását kieszközöljék s ez által városunk jövedelmét és közforgalmát habár közvetve is fokozzuk. Ezen célból még 1907. évben folyamodtunk a honvédelmi miniszteriumhoz, honnan 143,369—907. sz. alatt azt a választ kaptuk, hogy a város helyőségének szaporítása, az ide helyezhető csapat hiányában nem teljesíthető, a jövőre való tekintettel azonban továbbra is előjegyzésben marad. Ezen folyamodásunkat a mult év őszén újabb megismételtük és 6361—910. sz. a. kelt és teljesen megokolt felfolyamodásunk rendén három zászlóalj katonaság ide helyezését kértük. Ezen utóbbi felfolyamodásunkra azonban még ez ideig válasz nem érkezett.

Városunk egyik nagyobb fontosságú közigazgatási kérdése a városi behozatali illetékek és vámok szedhetőségi jogának a megszerzése illetőleg annak a kormánytól leendő kieszközlése.

A miut méltóztatnak emlékezni a város képv. testülete még az 1906. év folytán 129—906. szám alatt hozott határozatával a városi piaci és helyi pénz díjazabályzat módosítását kimondotta s az arra vonatkozó szabályrendeletet és tarifát a törvényhatóság útján kereskedelemügyi miniszter ur öngyméltósághoz jóváhagyás végett fel is terjesztettük.

Ezen szabályrendeletünk és vásárvám és helyi pénz díjazabályzatunk a különböző hatóságok és miniszteriumok által három éven át való tárgyalása után a nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszteriumtól azon értesítéssel érkezett vissza, hogy annak jóváhagyását azon okból, mert a felterjesztett iratokból nem tűnt ki, hogy a városnak ily illetékek és vámok szedésére akár régi jogon, akár az 1886. évi 22. t.-cz. 132. §. értelmében nyert kormányhatósági engedély alapján joga lenne — megtagadta.

Ily körülmények között a városi képv. testületnek 107—909. község. szám alatt hozott határozatához képest az 1886. évi 22. t.-cz. 132. §. a. értelmében újabb feliratot intéztünk a kormányhoz, mely-

nek rendén a városi behozatali illetékek és vámok szedési jogának az engedélyezését kértük. Ezen újabb felterjesztésünk a vármegye törvényhatósága útján a magyar kormányhoz felterjesztetett, azonban arra válasz — dacára annak, hogy annak a lehető gyors ellátása és a kért engedély megadása városunk országos képviselője által is szorgalmaztatott — még ez ideig nem érkezett.

Már pedig a szóban forgó és kért engedély megadása a város gazdasági életére annyival is inkább fontos, mivel annak megadása a város lakosságára nézve 15% közs. pótdadó csökkentését eredményezné.

Bizom azonban úgy Gróf Haller János vármegyénk főispánjának, valamint Dr. Válcsik Ferenc városunk országos képviselőjének városunk érdekei előmozdítása körül mindég tapasztalt jóindulatában és készséges támogatásában; megvagyok győződve, hogy az ő hathatós támogatásuk mellett, ezen még függőben levő jogos igényeink is rövid időn belül eredményes befejezést nyernak.

HIREK.

Szekelyudvarhely, jul. 30.

Dal a drágaságról és egyebekről.

Ez az a régi dal, mely úgy látszik, hovatovább, mind újabb, azaz tájadalmasabb csengésű lesz. Évek óta ismételtelen felpanaszoljuk, hogy bár a drágaság az emberiség feje fölött országosan, sőt talán világ-szerte elhatalmasodott csapás, de annak aránylagosan sujtó volta sehol sem érezhető annyira, mint éppen Székelyudvarhelyen. És ez a helyzet nem hogy javulni akar, de évről-évre rosszabbodik.

Ebben az eldugott kis városban az életszükségleti dolgok ára, az utóbbi 4—5 év alatt megkétszereződött. Elelmi szerek, ruha, tüzelő anyag, lakás aránytalanul többe kerül nálunk (aránylag és abszolúte) mint — Budapest, a kontinens legdrágább nagyvárosában.

Ez a hallatlan drágaság, mely inséggel feyegyeti a „biztos” jövedelmű kis és közép existenciákat, mindnyájunk előtt ismeretes. Nem kell tehát adatok felsorolásával illusztrálni, mindazonáltal nem hallgathatunk el egy pár jellemző tény.

Ivóvíz, egyszerűen nincs. A város belterületén levő salétromos kútvezek, melyek csaknem félmiliméteres kazánkövel vonják be a hüvolyes földelket és kővöltötté változtatják, akkor sem valók emberi gyomorba, ha nincsenek fertőzve. Pedig ritka kútról mondhatjuk ezt ebben a mi disznó-ólas, szemetes, trágyaleves városunkban. Ha tehát az ember önmagát és családját a bástifusz veszedelmének kitenni nem akarja, kénytelen ásványvizet, vagy szezes italt fogyasztani.

Az értelmiség, sőt az egész népesség legfőbb élelmi czike a *hús*, Budapest, ugyan látszólag drágább, mint nálunk, de ott legalább jó és tetszés szerinti fajta húst kap a pénzért az ember. Nálunk azonban harmad, negyedrendű az állatállomány, mely levágásra kerül és észszerületlen a kimerése. Niucca husosztályozás. A vékony szegyenek, sőt a letisztított csontok is ugyanaz az ára, mint a vesepecsenyének. Egy kiló husnak (eltelkintve a pár dekányi hiánytól) az 1/4-e csont. Ez ellen ne is szóljon senki, mert ennyi dukál a csontból minden kilóra. A másik 1/4-e ehetetlen fagygyu, in és csafat.

Igy vagyunk a *tejjel* és *tejtermelékkel* is. A vaj, ha néha kapható, drágább, mint a központi városoknál; a *tejfél* is; a *tehentúr* még egyszer olyan áru. A *tej* olcsóbb — volna, ha a székely asszony nem féltene az urak gyomrát a zsíros tej veszedelmétől és nem igyekeznék u. n. „nyuzott” tejjel (Alfa szeparátorral leföltött szövetkezeti tej) övni a zsíros tej veszedelmétől az uri gyomrokat.

Zöld fősélék az év 9 hónapjában nincs; két hónapon át megfizethetetlenül drága (50—100%-kal drágább mint Budapest), egy hónapon nem sokkal drágább mint a fővárosban. *Gyümölcs*-ből kevés és gyenge minőségű jut a piacra s az esztendő nagy részében a dió kivételével nincs. A *túszifa* 100—150%-kal drágult 10 év óta. Ma szekerenkint véve 60 koronába kerül egy ó fa. Maholnap eszkimók módjára, fűtetlen fedett helyiségekben, bundákba burkolva kell élnünk, a meleg szoba luxusáról le kell mondanunk, ha onni is akarunk. Egy közeprengu tisztviselő-család napi túszifa szükséglete 8—9 hónapra napi 2 korona, a mi 480,640 koronának felel meg.

De nem részletezem tovább. Ugy is tudom, hogy tovább részletezi az olvasó, a ki a drágaság terhét oly nehezen hordja.

Az általános drágaság általános okokra vezethető vissza; de hogy mi vezetünk a drágaságban Erdély összes városai között, sőt talán egész Magyarországon ennek különleges oka van. Ez: a mi élehetetlenségünk, melynek hatása alatt védtelenül szolgálhatjuk ki magunkat a termelőknél és közvetítőknél. Pedig ez élehetetlenségről leszokva, mindezek alapos megfontolását — különösen most nyáron — kétszeres ok is szükséges tenné. Ugyanis szerzetesjel ilyenkor hallunk sokat beszélni egyes városok idegenforgalmáról, mely az üzleti életet és vagyonszeresedést egyszerre hatalmasan föllendít. Székelyudvarhely pedig vidékének kedvező fekvése, változatos erdőségei és egyéb tulajdonai miatt, a természetől fogva egyenesen arra kínálkozik, hogy nagyváros kirándulók keresett nyaraló-telepévé fejlődjék. E célból azonban a természet ajándékait magunknak is élvezhetőbbé, hozzáférhetőbbé kellene tennünk. Így e bajokon is vásárcsarnok alapítása, vagy bármely más célhoz vezető intézkedések által minél hamarabb és minél gyökerebben segítenünk kellene.

Amig azonban a még csak remél, de tulajdonképpen nem létező idegenek kényelmének biztosítására semmiről sem gondoskodunk, addig nem várhatjuk, hogy fényes garasok a zsebünkben csörögjenek. De nem remélhetjük azt sem, hogy a magunk forintjainak a kiadásával bár a magunk jólétét is megteremthetjük.

Méhészeti kiállítás.

A f. évi aug. hó 6. és 7-én városunkban tartandó méhészeti vándorgyűlés és kiállításra, melyről már lapunk korábbi számaiban is megemlékeztünk, mintegy 30-an jelentkeztek ezidre Budapest, Kolozsvár, Debreczen, Gyula, Szeged és Erdély több más városából. Értesülésünk szerint, a m. kir. földmívelésügyi miniszterium is képviselteti magát, a vármegyéből naponként érkeznek tömeges jelentkezések. Különösen érdekesnek ígérkezik a gyakorlati kiállítás, melynek keretében a mézpörgetést Ambrus András neje fogja a közönségnek bemutatni. Az átmeneti és közönséges szalma méhkasokat a kiállítás területén Vaszi János kiscsalambfalvi és Duka János bikafalvi kigazdák kötik. A keretszöveget Jakab Mihály farkas-laki, a mülép készítését Bartalis Ferenc, a mülépeknek keretebe való beillesztését és szabását Bartalis István székelylengyelfalvi kigazdák, míg a szalmapárna fűzést Kovács János székelyszentkirályi, a távszöveget Zsombori Ferenc árvtalvi kigazdák végzik. A kaptárkészítést munkálatait Csiki Lőrincz vezetésével Zsombori Ferenc és Sándor Dénes földmívelés ifjak fogják bemutatni. A kiállításra nagyobb kollektióval jelentkeztek: Pusztaszőlőnczi keresz. méhész Budapestról, Kühnel Márton Debreczenből, Magyar üveggyár R. T. Budapestról, Csah Gáspár Gelenczéről, Erdélyrészi Méhészegylet Kolozsvárról, Szilágyi Márton és Futter Gerő mülépgyáros Kolozsvárról és vármegyénkbeli 34 méhész. A kiállítás előkészítő munkálatait Gál Imre titkár mellett Blájer Baláza, Pál Lajos, Derzai Samu és Varró Elek végzik. Dr. Balázs Ferenc a kolozsvári egyesület titkára a rendezőbizottság kiegészítésére vármegyénkbe érkezett. A kiállítás iránt mindenfelé nagy érdeklődés nyilvánul a előreláthatólag sokan fogják megtekinteni, annál is inkább, mert tetszészerinti belépti díjat állapított meg a rendező bizottság. Külön meghívókat az elnökség nem bocsát ki, hanem egy a műsoros előadásra, mint a kiállítás és vándorgyűlésre falgazagok fogják a közönséget meghívni. A idegenek elszállásolásáról pedig külön bizottság gondoskodik.

A vándorgyűlés és kiállítás véglegesen megállapított programja ez:

Tárgysorozat: Augustus 6-án (vasárnap) d. u. 2 órakor a vendégek fogadása és elszállásolása. D. u. 1/2, 4 órakor a méhészeti tárlat és mézvásár megnyitása tetszés szerinti belépti díjjal, a következő műsoros előadás keretében:

1. A kiállítás és vándorgyűlés megnyitása Br. Jósika Gábor ur által.
2. „A méh.” Irta: *Tarcsafalvi* Albert. Szaválja: Blájer Baláza székelyudvarhelyi áll. iskolai tanító. Énekkar kísérete mellett.
3. *Monolog*. Előadja: *Lányi* Andor ur.
4. Magyar népdalokat énekel zenekísérettel mellett *Géressy* Ilonka urhölgy.
5. Méz a háztartásban, gyógyhatása az emberi

szervezetre. *Kremmickahiné Frölich* Ilona urnó.

6. Hegedű szőlő: Előadja *Rák Károly* ur, hegedűművész.

7. ? 1 ?

Este 8 óraker ismerkedési estély a *Barkóczy* vendéglőben.

Aug. 7-én d. e. 1/2, 8 óraker gyülekezés a vármegyeház előtt, 8 óraker felvonulás *Deresi Samu* méhésszetéhez, hol a tulajdonos gyakorlati előadást tart és ismerteti saját kaptárát. D. e. 1/2, 10 óraker a vándorgyűlés.

1. Elnöki megnyitó. Tartja *Br. Jósika Gábor*.
2. A mézszőrök és sonkolyosok üzérkedése tisztességtelen mézkereskedelem czímmel előadást tart: *Dr. Balás Ferencz*.

3. A tudományos vizsgálati módszerek fontossága a méhésszetben. Előadja: *Kulcsár Ferencz* gim. tanár.

4. „Erdély mézészeti főirója, méhlegelő javítása” czímmel előadást tart: *Gál Imre*.

5. „Milyen kaptárt használjunk Erdélyben” czímmel előad: *Szilágyi Márton*.

6. Indítványok.

7. Elnöki bezáró beszéd. Tartja *Br. Jósika Gábor*. Az előadások tartalma 20 perc. Hozzászólások 5 percnyi időt vehetnek igénybe.

D. u. 2 óraker közömböd a *Barkóczy* vendéglőjében. Egy teríték ára 3 K. Ebédre szóló jelentések aug. hó 4 ig *Gál Imre* egyleti titkárhoz intézőndök Székelyudvarhelyre.

Ebéd után az állami kő- és agyagipari szakiskola és a *Solyomossy-féle* sósfürdő megtekintése.

Kinevezés. A pénzügyminiszter *Bokor Ferencz* díjtalan pénzügyi számgyakornokot a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvédségnél ideiglenes minőségű segélydiyas pénzügyi számgyakornokká a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvédség csikszereadi kirendeltségéhez kinevezte.

Táncosztály Székelykeresztúron. A Székelykeresztúron és vidékén szünetelő egyetemi ifjúság felbuzdulva azon a ritka fényes sikeren, melyben már az elmúlt legutóbbi évek nyarán rendezett táncmulatságai is részesültek, f. évi augusztus hó 5-én Székelykeresztúron a *Walter-féle* vendéglő nagytértermében nyári táncmulatságot rendez, melynek tisztá jövedelmét a *Petőfi emléktábla* alapja javára szánta. Az estélyen, mely este fél 9 óraker fog kezdődni — a legutóbbi napokban szétküldött díszes meghívók tanúsága szerint — *Balog Jancsi* kitűnő kolozsvári zenekara szolgáltatja majd a talp alá való. Belépőt díj 2 korona; a rendező bizottság pedig — nagyon okosan, nyári mulatsághoz illően — arra kéri a hölgyeket, hogy minél egyszerűbb öltözékekben jelenjenek meg.

Áthelyezés. *Kreutzer Károly* alezredest, a székelyudvarhelyi közös hadseregbeli zászlóalj parancsnokát a felsőbb hadvezetőség legutóbb *Mosztárba* helyezte át. A helybeli tisztikar tiszteletének és szeretetének minden jelével bucsuzott el e hónap 24-én, hétfőn derék és jóindulata felebarátaival, a ki szeretetre méltó modorával a polgári életben is népszerűséget szerzett. Az alezredest új állomáshelyére utazott, ahol tépparancsnok lesz.

Városi közgyűlés. Székelyudvarhely város képviselőtestülete f. évi július hó 24-ik napján, hétfő d. u. 3 óraker elég terjedelmes és változatos tartalmu tárgyszerűséggel, de a képviselőtestület tagjainak nem éppen nagy számban való részvétele mellett rendes közgyűlést tartott. Az elnöki *Gotthárd János* polgármester az 1910. évre vonatkozó jelentését a közgyűlés elé terjesztve, megnyitotta szavaiban a városnak több nagyfontosságú kérdéséről részletesen megemlékezett. A polgármester megnyitói beszédét — tekintettel az abban ismertett ügyek nagyjelentőségű voltára — lapunk más helyen egész terjedelmében közöljük. A jelentés tudomásul vétele után elhatározták, hogy az új igazságügyi palota felépítésével kapcsolatosan, a kincstárral tervezett telekcsere vonatkozó szerződést egy 30 nap mulva összehívandó új közgyűlés elé terjesztik, a mikor a kérdés érdemére nézve névszerinti szavazással döntenek. A létesítendő járványkórház építési költségeit 17953 kor. 22 fillér összegben megállapították, az e célra szükséges mintegy 400 négyzetöölnyi telket pedig *Schwarz Mihálytól* négyzetöölvenként 4 kor. egyegy árban fogják megvásárolni. Elhatározták, hogy a vágóhídi kutat villamos motorral látják el, s ugyanott az elromlott szennyvíz-levezető csatornát újra építettik. A tanácsa javaslatára, *Cseh Ágoston* se-

gevári vízmesterral egy vízvezetési próbakutat építtetnek 2659 kor. költséggel. A polgármestert felhatalmazták, hogy a legfontosabb városi építkezések és befektetések létesítésére 41.000 korona kölcsönt vehessen föl. Több különböző városi-pénzalap zárszámadásának elfogadása után, elhatározták, hogy a város és *Dósa Aladár* között megkötött adás-vételi szerződés jóváhagyását a közgyűlés most jelenlevő tagjainak határozat-hozatalra képtelen számanál fogva — szintén a 30 nap mulva megtartandó közgyűlésre bízzák. *Vass Ferencz* kérésére folytán egy harmadik kéményespróbi kerület létesítését elhatározták, a tanácsok pedig utasították, hogy a vonatkozó szabályrendeletnek ilyen értelemben való módosításáról gondoskodják. *Kassay Pál* városi állatorvos 2 havi szabadságidőt nyert, tanulmányok folytatására. Távollétének ideje alatt való helyettesítéséről — melynek egy havi költségeit maga folyamodó önkénytelen felajánlotta — gondoskodás történt. *Kovács Imre* és *Ilyés Máté* hivatalozóknak altisztekké való előléptetését a közgyűlés megfelelő jogigény és fedezeti alap hiányában, nem találta lehetségesnek. A kecskeméti földrendés károsultjainak felségélyezésére 200 kor. összeg kiutalását s ezenkívül a társadalmi gyűjtés megindítását elhatározták. *Szekelykeresztúrnak* az iránti kérését, hogy az ott november havában ujonnan szervezendő országos vásár engedélyezése iránti törekvéseit, a város támogatása, nem találta teljesíthetőnek, mert a tervezett vásár ideje a városnak ugyanakkortájt megtartani szokott vásárai időpontjával majdnem összeesnek, s így ennek jelentőségét és jövedelmét csak csökkenteni. Az Emke szeptember hó 8-ikán rendezendő jubileumi ünnepélyen a város hivatalosan nem képviselteti magát, magánjelentkezéssel azonban a tanács augusztus hó 10-ig ellodag. Végül a képviselőtestület a züllesnek kitétt fiatalokorak felügyeletével a maga részéről *Szó Gáspár* nyug. főgimnáziumi igazgatót bízza meg.

Cseléd-ek a gazdasági gépészek? Az 1907. évi XLV. t. cz. a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszonyt szabályozza. Ezzel szemben a földmiveltésügyi miniszter a harmadfoku elbírálás végett hozzá felterjesztett ügyek elintézésénél több alkalommal azt tapasztalta, hogy noha már több konk réten eseten kimondatott, hogy a gépkezelői szakvizsgát letett gazdasági gépészek nem vonatkozik az idézett törvénycikk hatálya alá, az alsófoku hatóságok az ilyen gépészek és munkaadók között felmerülő vitás ügyeket a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról szóló 1907. XLV. t. cz. alapján bírálják el. Miután az által, hogy a közigazgatási hatóságok hatáskörük hiánya daczára a szóbanforgó ügyeknek az 1907. XLV. t. cz. alapján való érdemi tárgyalásába bocsátkoznak, s a felek e miatt az ezen ügyek elbírálására illetékes bíróság előtt csak késve érvényesíthetik igényeiket — ami igen gyakran a jogkereső fél károsodását okozza, — a miniszter most e léves felfogás kiküszöbölése érdekében, nyomtatékosan figyelmeztette az illetékes alsóbb foku hatóságokat, hogy a gépkezelői szakvizsgát letett gazdasági gépészek cselédeknek nem tekintendők és hogy az ilyen gépészek és munkaadók között felmerült kérdések sem az 1876. XIII. t. cz. sem az 1907. XLV. t. cz. alapján nem bírálhatók el.

A székelykeresztúri ipartestület ünnepe. A székelykeresztúri „Ipartestület” fennállásának 20 ik évfordulóját augusztus hó 20-ikán, *Szent István* napján méltó díszes ünnepséggel öhajítja emlékeztetéssel tenni. A *Gál Ince* elnök vezetése mellett működő választmány lelkesen buzoglikodik, hogy az ünnepség számára, — melynek keretében zászlószentelés is lesz, — minél változatosabb műsort hozzon össze, s egyuttal a sikert is biztosítsa. Az ünnepély 11 óraker a *Walter-féle* Korona szálloda dísztermében fog megkezdődni s a zászlószenteléssel kapcsolatos műsorral, melyben ünnepi beszéd, ének és szavaltat helyezkednek el. A műsor lezajlása után ünnepi ebéd, este 8 óraker pedig bál fog következni. A rendezőség az ünnep fényének biztosítása érdekében közéletünk számos előkelőségét kérte meg. Így a zászlószentelés alkalmával a zászlóanyai méltóságot özv. *Ugron Jánosné*, báró *Kemény Bóláné*, *Gyárfás Endréné* és *Ugron Zoltánné* fogják betölteni. Védnök-ségre pedig gróf *Huller János* főispánt, *Ugron Zoltánt* és *Gyárfás Endrét*, díszelőnökségre *Sebesi János* dr. alispánt és *Pap Mózes* igazgatót nyerték meg. A tiszteletbeli elnök *Pálffy Jenő* dr. főszolgabíró lesz. E névsor összeállításából is látjuk, hogy az ipartestület igyekszik magától minden politikai elfoglaltságot távol tartani. Mi a magunk részéről — mint mindig, ha egyesülésre való törekvést látunk — ezt csak helyeselni tudjuk. Egyuttal reméljük, hogy az ipartestület ünnepéjén városunkból is minél számosabban fognak, minden társadalmi állás különb ségre való tekintet nélkül megjelenni.

Ki akar pénzügyőr lenni! Kaptuk a következő felhívást: A székelyudvarhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság kerületében évi 750 korona szoldal, 100 korona rubatállannyal és szabályszerű mellék illetményekkel javadalmazott több *pénzügyőri vizgatói* állás van üresedésben. Kik ezen állást elnyerni öhajják, felhivatnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket nevezett pénzügyigazgatóságnál 30 nap alatt nyújtsák be. Bővebb felvilágosítást a székelyudvarhelyi m. kir. pénzügyigazgatóságnál nyerhető.

Anna-bál Homoród-fürdőn. Homoród-fürdő vigalmi bizottsága, az elmúlt évekhez hasonlóan, f. hó 29-ikén (szombaton) a fürdő-szépítési alap javára a vendéglő termében kitűnően sikerült Anna-bált rendezett. A rendező bizottság, elnökelve *Szabó Gábor* főszolgabíró fűrdőbiztosal az élen mindent elkövetett, hogy a mulatság teljesen kedélyessége és sikere minél nagyobb legyen. Törekvéseik eredménye teljes is volt.

A pénzügyi hivatalok vizsgálata. A pénzügyminiszterium megbízásából *Horváth Ernő* dr. miniszteri osztály tanácsosa az elmúlt napokban az itteni pénzügyi hivatalok ügymenetének megvizsgálása végett Székelyudvarhelyre érkezett. Itt legelőször a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvédséget, majd a kir. pénzügyigazgatóságot vizsgálta meg behatóan, több napon át tartott vizsgálat folyamán. Végül meggyőződést szerzett a helybeli járási számvédső ügykezelésről is. Az osztálytanácsosa a vizsgálat eredményeképpen általában mindenütt megfelelő rendet és pontosságot tapasztalt.

A jogi oktatás és vizsgák reformja. Jelenleg ez a kultuszterácsa legelőtöbb s leggyorsabb megoldást követelő problémája. Hogy a szükséges reformterv kivitele gyorsan történhessék annak rendelteti uton való életbeléptetésére is megkapja a miniszter s felhatalmazást. Az ügyvédjelölti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat egyébként már beterveztetett a képviselőházba. — Abból rövidesen törvény lesz, amely az ügyvédjelölti gyakorlatot két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktorátus megerzésétől teszi füg gővé. A kinek tehát hátralekös jogi vizsgái (szigorlata, alapszabványok, ügyvédi) vannak, — saját érdekükben siessenek, — mert minden napnyi késedelem esetleg helyrehozhatatlan hibáknak, — övődnök lehet előidézője. Ne áltassa senki magát azzal, hogy a törvény méltányosságát fog gyakorolni, hanem mindazon jelöltek, akiknek jogi vizsgájuk (szigorlat, ügyvédi) van hátra existenciájuk követelő parancsának tekintsék azt, hogy hátra levő vizsgáikat letegyék. Aki tehát csak teheti fogjon a készüléshez, amelynél egyedül célravezető: időt, fáradságot és költséget megtakarít gyors és biztos módját. „A jogi vizsgák letétele” cz. munkában (IV. kiadás, — *Negyvenedik ezér*) találja leírva. Díjmentesen küldi *Dr. Dobó, Kolozsvár, Bolyai u. 3.*

8 gyorsvonat érkezik naponként Póstyénbe Budapest, Bécs és Berlin felől. Mind beteget szállít oda, onnan pedig elviszi a gyógyultak ezreit a világ minden tájára. A fürdő védjegye: a kettétört mankó, hiven fejezi ki azt az átalakulást, amelyet Póstyén cődás iszapfürdői a kőszvényesek ischiasosak és egyéb szenvedők ezreire végeznek. Ezért hódít diadalmasan ez a jelvény mind messzebb és messzebb földön és szerez dicsőséget a magyar névnek.

A „Vasárnapi Újság” július 30-iki száma a rendkívül érdekes képeknek vagy tömegével és gazdag szépirodalmi tartalommal jelent meg igen sikerült képek mutatják be Magyarország legnagyobb dohánnyárárt, mely most épült fel Budapest I. kerületében a *Lágymányoson*. Két nagy képcsoport Budapest főváros utcáinak tipikus alakjait mutatja be jelegzetes pillanatokban. Székely Mihály repüléséről, a római történeti kiállításról, az 1849-iki ostrom alatt elpusztult régi budapesti nomet szobház most napfényre került relikviái a még egy egész sereg képi díszit a lapot *Kaffka Margit* eredeti regénye mellett *Lux Terkától* novellát találunk, s e mellett a „*Rezanov*” című fordított regény folytatását *Köteményeket* *K. Tóth Kálmántól* és *Teleskes Bélától* közöli és szám. *Tarcsa-czikkek* a bétről s a rendes héti rovatok *Irodalom* és művészet, *akkajáték* stb. — A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónikával” egyutt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4 szám) Ugyanitt megrendelhető a „*Képes Napilap*”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

TANÜGY.

Uránia. Az Udvarhelymegyei Tanítóegylet Urániaja f. hó 23-án Székelyderzszen tartotta meg előadásait. A gyümölcsművelés — és értékesítésről *Paál Sándor*, a hadsereg és honvédségről *Györkes Mihály* székelyudvarhelyi áll. isk. tanítók tartottak előadást, illetve felolvasást. Az előadást *Chalupka Rezső* kir. s. tanfelügyelő nyitotta meg, tanulásra serkentő élék beszérett beszéddel. A gép kezelését és a képek vetítését *Paál Sándor* székelyudvarhelyi és *Rozsondai István* székelymagyarosi tanítók végezték. A nyári szünetidőben sem pihenő Uránisták legközelebbi előadásait f. hó 30-án Székelymuzenán, augusztus 6-án pedig Alsófalván tartják meg.

KÖZGAZDASÁG.

Erdei kaszálók veszedelme.

Székelyudvarhely, július 31.

A mult évek takarmányhiányát, helyesebben takarmány *instégt.*, nemcsak a szárazság okozta. Nagy szerepe volt abban a cserebogár pajorjának, a *csimasznak* is. A székely kisgazda panaszkodik, holott mások kell majd fognia. Magyarországon a cserebogár pusztítása a kevesebb erdőség miatt nem oly nagyméretű, mint nálunk és mégis azt olvastuk, hogy a hatóság a cserebogár pusztítását közérővel rendelte el és ezeket *fiatleket ki egyes uradalmak a bogár és a pajor pusztításáért.* A bogarakat nappal — midőn nyugszik — a fákrol rázták le és gödrökbe temették, vagy forró vízbe ölték, a pöndrókat pedig hektóliter számra ölték le, vagy vele baromfit hizlaltak.

Ez is fontos, de a másik, amiről szólni akarok, még talán fontosabb.

Az erdei kaszálók — gazdasági szempontból — sokkal több figyelmet érdemelnek, mint amennyiben részesülnek. Az erdei legelők és kaszálók valóságos moztóba gyermekei a székely kisgazdának. *Azokról csak "vise", de oda nem "ad" soha semmit.* A legelők javítása most már megkezdődött, tehát kezd helyes utra terelődni, de a kaszálókra is kell foglalkoznunk. Remélem, hogy a beton istálló és csemment trágyatelep terjedésével, tehát a *trágyalé okos felhasználásával* most már a hegyi kaszálókra is jut egy kis trágyaerő, tehát lassankint ezek is gondozásba kerülnek. A kaszáló, ha nem marad kopasz, elterjed rajta — értékes füvek helyett — a gyom és a szőrű. *Nincs kiállítás reá, hogy az egyszer elpusztított kaszálókön néhány évig füvel kaszálni lehessen.*

Ez pedig nagy csapás a székely kisgazdára és annak állattenyésztésére. Kell tehát, hogy ezen csapást okos módon, ha elkerülni nem is tudjuk, de legalább meggyöngyítsük.

Külföldön a havasi lakosság, de Liptómezőjében is — a hegyi kaszálókra a *hátán puttonyban* (fa vagy pléh edényben) hordja föl a *trágyalevet* vagy a *trágyát.* Királybocznán (Liptó), (ezt le is fényképeztettem, de a lemez sajnálatomra elromlott), a *trágyát fa kanálakkal kenik rá a meredek talajra,* hogy le guruljon és az esővíz le ne mossza. Van is ott fű szépen, pedig olyan meredek és kőves helyeket kaszálnak, hogy a szegény tót valami kőben veti meg a lábát, hogy le csuszson munka közben a mély-ségbe.

Mennyivel előnyösebb helyzetben van a székely kisgazda ezeknél és mennyivel kevesebb gondot fordít ő gazdálkodására. Valóban itt az ideje annak, hogy a havasi kaszálókat is gazdasági kultúra alá vitesseük.

A teendők röviden a következők volna.

A mohás, letipodott, kiélt talajon, boncsoktúrások, bokros, borsikás kaszálókat ki kell tisztítani, bokrokat elégetni, kőveket rakásokba gyűjteni, vizmosásos árkokat gátásokkal megkötni, begyepesedett hangyabolyokat, stb. rétyalával elsimítani, vagy kapával elegyengetni, az egészet Laake-féle lánccboronával hosszabban és keresztben alaposan megfagosolni, összegyűlt mohát, gázt, stb. elégetni.

A fagosolás fafogu, vagy szántóföldi vasfogu boronával nem ér semmit. Erre *lánccborona* kell.

A fagosolás által a moha (mint a gondozatlan gyermek fején a var) föltisztul, a fű gyökeréhez napfény, levegő és nedvesség juthat, azok új sarjadzások indulhatnak. A megkarczott föld megnyílik, az eső, hőlé bejuthat kisse a gyökerekhez és a nyári szárazság *elraktározhat.* A fagosolás *nedves időben nem ér semmit,* ahoz száraz idő kell, hogy a borona karmai karczolják — ne pedig maszatolják — a talajt. A megfagosolt kaszáló úgy néz ki, mint egy szépen megérett gyermek feje.

A megfagosolt kaszálóval ósszel tiszta trágyalével, (tavasszal vízzel felenyíre higitott trágyalével) meg kell alaposan önzözni.

Ha nincs csemment trágyatelep, vagy trágyalé *leostó csappal felszerelt trágyaléhdöröng,* tehát ha nem tudnk trágyalevet fölhordani, akkor hordjunk ki a kaszálóra érett trágyát és azt azonnal tereges-sük el rajta még ósszel, hogy az eső azt a talajba beverhesse. Tavasszal ismét fagosoljuk meg, szalmás trágyát távolítsuk el. Ha nincs egyik sem módunkban, akkor vegyünk megbízható kereskedőtől *mű-trágyát,* de ne gypszet, hanem *Thomas salakot* (acélpör) vagy amit, ha drágább is, jobban ajánlok: *superfosfátot,* és azt ósszel erősen fagosoljuk be a talajba. Ez is barna liszt (por) és könnyen bányhatunk vele. Egy kat. holdra kell 150 kg. Thomas salak, vagy 100—120 kg. superfosfát, az egész belekerül 8—10 koronába holdankint!

Ha a műtrágyát a trágyalé, vagy istállótrágya mellett adjuk: *annál jobb.*

Ezen eljárást 3 évenként ismételjük meg, mert a trágyázás hatása ennél tovább nem terjed.

Mindaz azonban még nem elég. Most jövök a másik fontos teendőre. Ez pedig a kaszáló kopasz foltjainak, vagy pedig a jól, földig megboronált talajának *fűmaggal bevetése.*

A botfalusi czukorgyári gazdaságban a kaszálókat a mult évben *háromszor kaszálák* meg a szárazság daczára. Ezt azzal érték el, hogy a kaszálókat higitott trágyaléval többször megöntözték, és minden második évben — ha kell — *fűmaggal bevetik.*

A kaszálókra a legelőjavításoknál kipróbált következő fűmagokat ajánlom:

Aljűnek: fehér here, korca here, komlós luczorna, szárvaskerep és molog száraz földre a bal-taczim, (melyből, ha drágább is, de a bámozott magvat ajánlom).

Röszsz szokás, hogy a kaszálókra sokan a here és luczorna rostaajtát szórják el. Okos ember ezt nem teszi, mert így viszi a kaszálóra a roppant káros arankát (fecske fonalat), mely azt azután gyorsan kipuztítja.

Szálűnek: réti kamócsin, csomós ebir, vörös csukosz, réti porje, francia porje.

Néhol szép eredményt láttam a *pimpinella* és *nyul szapuka* után, itt-ott a *biborhere* után. Olcsóbb fajta magvak; a keveréke be lehet állítani.

Ezen magvakat óssze kell keverni és úgy el-szörve erősen *lefogaszolni tavasszal korán,* mikor még a föld nyirkos. Hogy melyik magból mennyit vessen ki, azt röviden elmondani nem lehet, mert a fekvés, talaj, stb. határozza meg. Körülbelül olyan legyen az arány, hogy 100 kg. keveréknél az alj-fűvek (here félék) legyenek ki 60 kilót és a szálfűvek (melyek sokkal könnyebbek) 40 kilót. Egy kat. holdra kell számítani a keverékből 20 kilót, ami körülbelül belekerül 30 koronába.

Költsége, munka, fáradság kifizeti magát akár már az első évben a több és sokkal értékesebb szénatermésben. Az értelmes, okos kisgazdákat ezen munkájukban bizonyára támogatja a miniszteri ki-rendeltség is, a műtrágya és fűmag kedvezményes kiosztásában *gazdakörök* után.

—r.—a.

Kiadja: Becsok D. Fia könyvnyomdája.

Csász. és kir. udvari szállítók!

Legolcsóbb
BUTOR **bevásárlási**
forrás!

Erdély legnagyobb butorgyára

Mestitz Mihály és Fiai

Marosvásárhely,
Szécheny-tér 41. sz.Kolozsvárt,
Unió utca 7. sz.

Csakis kitünő árukat hoz forga-lomba és azokért a legmesszebb menő jótállást vállalja.

Hitelképes egyéneknek árfeleme-lés nélkül részletre.

Menyasszonyi kelengyék nagy választékban

Fűrészyárunkban minden-nemű épületfa, deszka, lécz, zsidóly és elsőrendű tölgy-laparkett olcsón kapható. Vidéken meghívásra be-mutatjuk gazdag mintagyűjteményünket.

Sz. 6374—1911. tlv.

Árverési hirdetés kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. tiszék, mint telekkönyvi hatóság közbírré teszi, miszerint Szabó Dénesné és társai vágási lakos végrehajtatóknak Szabó Ákos vágási lakos végrehajtást ezenvedő elleni 1091 korona 86 fill. tőke követelés iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő és a vágási 832 szíjtkvben Á 1 rdz. 277, 278. hrz. alatt felvett ingatlan a C. 3. t. alatti haszon-élvezeti jog fenntartása mellett 12 kor., a 2 rdz. 280 hrz. ingatlan a C. 3. t. a. haszonélvezeti jog fenntar-tása mellett 40 kor., a 3 rdz. 284, 285. hrz. alatt ingatlan a C. 3. t. a. haszonélvezeti jog fenntartása mellett 315 kor., — a 4 rdz. 1933 hrz. ingatlan a C. 3. t. a. haszonélvezeti jog fenntartása mellett 77 kor., az 5 rdz. 4712, 4715 hrz. ingatlan a C. 3. t. a. haszonélvezeti jog fenntartása mellett 9 kor. a 6 rdz. 2651, 2652/1, 2653, 2654. hrz. ingatlan a C. 3. t. a. haszonélvezeti jog fenntartása mellett 4 kor., — a 7 rdz. 279/1, hrz. alatt ingatlan a C. 3. t. a. haszonélvezeti jog fenntartása mellett 3 kor. a rdz. 2445 hrz. a. ingatlan a C. 1. és 3. t. a. haszonél-vezeti jog fenntartása mellett 38 kor. — továbbá a vágási 878. szíjtkvben Á 1 rdz. 1282 hrz. ingat-lan 12 kor., a 2 rdz. a 2052 hrz. ingatlan 24 kor. s végül a vágási 67 szíjtkvben Á 1—47 rdz. alatt felvett a alább felsorolt hrz. ingatlanokból Szabó Ákos nevén álló a B. 11. t. alatt 1/4-ed rész juta-lékok a C. 16 t. a. haszonélvezeti jog fenntartásával és pedig a 180 hrz. ingatlanból 28 kor., — a 265, 266 hrz. ingatlanból 32 kor., — az 517/2 hrz.

ingatlanból 10 kor. 25 fill., — az 599/2 hrz. ingat-lanból 16 kor. a 697 hrz. ingatlanból 60 fill., — a 996 hrz. ingatlanból 1 kor. 60 fill., — az 1009/d. hrz. ingatlanból 3 kor., — az 1044 hrz. ingatlan-ból 10 kor. 50 fill., — az 1076 hrz. ingatlanból 1 kor., — az 1081 hrz. ingatlanból 1 kor. 60 fill., — az 1764 hrz. ingatlanból 7 kor., — az 1931 hrz. ingatlanból 2 kor. 80 fill., — a 2136 hrz. ingatlan-ból 4 kor. 25 fill., a 2450/a, 2533/2 hrz. ingatlan-ból 25 kor. 80 fill., — a 2462 hrz. ingatlanból 1 kor. 80 fill., — 2500 hrz. ingatlanból 25 fill., — a 2506 hrz. ingatlanból 25 fill., — a 2516 hrz. In-gatlanból 25 fill., — a 2572 hrz. ingatlanból 1 kor., — a 2698 hrz. ingatlanból 80 fill., — a 2748, 2748/a, 2749/1 és 2801 hrz. ingatlanból 2 kor. 80 fill., — a 2995/2 hrz. ingatlanból 1 kor., — a 3266, 3257 hrz. ingatlanból 5 kor., — a 3264/a hrz. ingatlanból 25 fill., — a 3434, 3438/2 és 3439 hrz. ingatlanból 5 kor., — a 3466 hrz. ingatlanból 1 kor. 60 fill., — 3481 hrz. ingatlanból 25 fill., — a 3498, 3499 hrz. ingatlanból 1 kor., — a 3529 hrz. ingatlanból 80 fill., — a 3536 hrz. ingatlanból 50 fill., — a 3544 hrz. ingatlanból 25 fill., — 3595 hrz. ingatlanból 13 kor., — a 3697/2 hrz. ingat-lanból 25 fill., — a 3779/c hrz. ingatlanból 80 fill., — a 3876/c hrz. ingatlanból 25 fill., — a 3795/c hrz. ingatlanból 1 kor. 25 fill., — a 3960, 3951 hrz. ingatlanból 1 kor., — a 4098/d hrz. ingatlan-ból 80 fill., — a 4151/c hrz. ingatlanból 25 fill., — a 4182/c hrz. ingatlanból 50 fill., — 4274/c hrz. ingatlanból 25 fill., — a 4303, 4304 hrz. ingatlan-ból 1 kor., — a 4311/b—2 hrz. inga:lanból 1 kor., — a 4425/a—1 és 4426/c hrz. ingatlanból 2 kor. 25 fill., az 5120 hrz. ingatlanból 1 kor. 25 fill., — az 5404 hrz. ingatlanból 3 kor. 80 fill., — az 5447, 5448 hrz. ingatlanból 2 kor. ezen megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és a feattebb megjelölt ingatlanok 1911. évi augusztus 22-ik nap-jának d. o. 9 órájakor Vágás közég házánál meg-tartandó nyilvános árverésen el tognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Székelyudvarhely, 1911. márczius 13.

Gyarmathy Ferencz, tiszéki bíró.

UDVARHELYMEGYEI TAKAREKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
SZÉKELYUDVARHELY.

az Osztrák Magyar Bank mellékhelye

Sürgönczim: MEGYEITAKARÉK.
Távbeszélő 6. szám

Fiókok: SZÉKELYKERESZTUR és OKLAND.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság
ügynöksége.

Alaptőkéje 600.000 kor. teljesen befizetve

Tartalék- és egyéb alapjai 207.874 kor.

Betétek 4.477.018 korona.

1. Betéteket elfogad könyvecskékre vagy folyózá-m-lara előnyös feltételek mellett.
2. Leszámitol váltókat a legmérsékeltebb kamat mellett.
3. Jelzálogkölcsonőket ad ház- és földbirtokra a legelőnyösebb kamat és tőkétörlesztés hányad mellett.
4. Folyószámlai hitelt nyújt jelzálog, értékpapír-, vagy készpénz keze-ség mellett.
5. Értékpapirokat vesz és elad valamint ezek eladását közvetíti a legelőnyösebb feltételek mellett. Bevált szelvényeket és kicserélt értékeket.

Alkalmi butorvétel

a tulproduktúra való te-kintettel

SZÉKELY ÉS RÉTI
butorgyárosoknál
Marosvásárhelyt,

Vidékre meghívásra bemutatjuk gazdag mintagyűjteményünk

Szécheny-tér 47. szám — a legolcsóbban szerezzétek be butorazúcsógleltet!

Hitelképes egyéneknek árfeleme-lés nélkül részletre is

Menyasszonyi kelengyék
öríási választékban

Sirkő raktár!

A helybeli és vidéki közönség szives támogatására hozom, hogy első temetkezési intézetemmel kapcsolatosan

Eötvös-utca 5. szám alatt gránit, syenit és márvány

SIRKŐRAKTÁRT

nyitottam. — Ez által az érdekeltek közönségnek módot kívánok nyújtani, hogy elhunyt övének egy emléket állíthasson a nélkül, hogy túlságosan megterheltessek: minden eladott köre csupán az ezzel járó kiadást számítom fel, miért is minden verseny ki van zárva.

Síromlékeket megrendelésre rajz szerint bármely állásban és minőségben a legrovidebb idő alatt elkészítetek. — Tisztelettel

CSATÓ IMRE

Eladó háztelkek.

A Fűrdő utcában, Tábort-utcában a Solymosi és Bálint-utcák folytatásában háztelkek részletesítésre □ ölenkint 3-8 koronáig eladók.

Értekezhetni: Simó Mátyásnál Bethlen-u. 31. sz. a.

Szám: 4698 - 1911. ki.

Hirdetmény.

A város képviselőtestülete 83-911. sz. határozatával engedélyezte, hogy a régi barompiacon belül levő rétből 800 □ öl terület nyilvános árverésen eladassék.

Az ingatlan kikiáltási árát □ ölenkint 10 koronában állapította meg a város képviselőtestülete. E határozat alapján az ingatlan eladására az árverés napját folyó évi **augusztus hó 3-án** délelőtt 10 óráig tűzöm ki.

A 100 □ területű ingatlan kikiáltási ára 8000 korona. Bánatpénz 10%
Szekelyudvarhely, 1911. július 29-én
Gothárd, polgármester.

Berkecz János

bádogos Sepsiszentgyörgyön

Templomtoronyok fedését, kijavítását, szabdalmazott bessemer festékekkel való mázolását, a torony falainak közszinre való meszelését utazóállvány segítségével elvállalja ..... bármelyik vállalkozónál .....

30-35%-kal olcsóbban.

A legújonyabb árért készít **templomtoronyokra, a legmagasabb kéményekre alacsony és magas épületekre villámhárítókat**, ugyazúten utazóállványal eszközöi annak elhelyezését; csatornákat padlásaablakokat, épületek **fehér vagy fekete bádoggal** való fedését izles szerint és legújonyabbban a azok illandó jószágért felel érteget vállal, idő folytan megavult házfedeleket és csatornákat kijavítanak.

Továbbá ajánlja: pakfong, réz és fehér bádogból készült munkáit, u m : díszműveket, konyhaeszközöket, utcai és kocsilámpákat stb A legújonyabb árért kaphatók petróleumtartók és p-troleumszivattyúk, hitelesített litermértékek minden nagyságban.

Fürdőberendezéseket készítek. Fürdőházak minden nagyságban készen kaphatók.

Harminczhárom évi működésem alatt pontos és jó munkáimért számos arany és ezüst érdemjellel és több dicserő oklevéllel lettem kitüntetve — A n. é közönség pártfogását kérve, maradok hazafias tisztelettel

BERKECZI JÁNOS.
Lakás: Sepsiszentgyörgy, Csik-utca 5 szám

Feldman Nándor és Társa bank-üzlete

Budapest, VI., Andrássy-út 50. sz.

Első Magyar Általános Biztosító Társ. kerületi főügynöksége

Kölcsönök vidéki takarékpénztári részvényekre és egyéb tőzsdén nem jegyzett papirokra a legmagasabb összegig, a legelőnyösebb feltételek mellett. Reál és személy-jogu gyógszertárak vezetének s nautirozása; türlesztéses- és egyszerű jelzálog kölcsönök. építési-, tisztviselői-kölcsönök; értékpapírok, tőzsdéi árfolyamon; állami-, városi-szubsvenziók eskomptálása; kölcsönök, hasznóelvezettel és járadékkal terhelt ingatlanokra. Elsőrangú referenciákkal. Felvilágosítás díjmentes Magyar és német levelezés!

Telefon 21-10. Magyar és német levelezés!

Értesítés.

Czipőraktáram leszállított árak mellett kiárúsítom.

Szükségletél mindenki saját érdekében el ne mnlassa nálam beszerezni.

Tisztelettel

Szenkovits János utóda

Kész aljak, koszlümök, blousok és gyermekruhák mélyen leszállított árakon.

Szám: 5167-1911. ki.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a Csereerdő fűtermése folyó évi augusztus hó 6-án d. e. 11 órakor a városi tanács nagytermében eladatik. Kikiáltási ára 500 korona. Bánatpénz 10%.

Vevő köteles az árverés napjától számított 8 nap alatt a vételárat a városi házipénztárnál letétbe helyezni.

Szekelyudvarhely, 1911. évi július 29-én.
Gothárd, polgármester.

Eladó ház.

A Kossuth utcában levő STEMMER-fele vendéglő mely áll egy emeletes épület, mint vendéglő helyiségből, nagy beszálló udvarral és a Nagyküüllőig benyuló gyümölcsös kertből, melynek a területe 830 öl, tiszta telekkönyvű és tehermentes birtok, szabad kézből sürgősen eladó.

Özv. Kapocza Bálintné.

NYERSOLAJ SZIVÓGAZ DIESEL BENZIN MOTOROK és LOKOMOBILOK

Gyors szállítás.

Kedvező fizetési feltételek.

Messzemenő jótállás.

DREZDAI MOTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.
Németország legnagyobb, legrégebbi motorgyára.

VEZÉRKÉPVISELET:

GELLÉRT IGNÁC és TSA
BUDAPEST, V., KOHARY-UTCZA 5. SZ.
(ALKOTMÁNY UTCZA SAROK.) 5-18

A Lédeczi Schenk Adolf cementgyára ajánlja legjobb minőségű és legmagasabb szilárdságú

Portland cementjét.

Gyári lerakat Székelyudvarhely és vidéke részére **Papp Zakor Endre** vaskereskedőnél Székelyudvarhely

Városi lakóházak felépítését, faépítményeket, átalakításokat, terveket, javításokat, költségvetések készítését minden elfogadható aron felvállaljuk

A t. építető közönség szives pártfogását kérjük.

Tóth és Juhász

kőműves és ácsmesterek
Bethlen-u. 41. sz.

CZELL FRIGYES és FIAI

bortermelők és bornagykereskedők

Medgyes.

Legjobb beszerzési forrás természetadta valódi erdélyi hegyi borokban.

— Hordókban és palackokban. —
Kitünő saját termésű vörös borok.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú PORTLAND CEMENTET ajánl olcsó áron a

PORTLAND CEMENTGYÁR BRASSÓ

Itt helyben kapható RÖSLER és GÁBOR cégénél.